

Μουσείο Ελληνικής Παιδείας: ένας χώρος πολιτισμού στην Καλαμπάκα (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτούσια](#)

Στο κέντρο της πόλης της Καλαμπάκας βρίσκεται το Μουσείο Ελληνικής Παιδείας, το οποίο έχει εκπαιδευτικό και πολιτιστικό προσανατολισμό. Σκοπός του Μουσείου είναι η διαφύλαξη, μελέτη, προβολή και ανάδειξη της Ελληνικής Παιδείας.

Στο Μουσείο, εκτίθενται οι μοναδικές συλλογές του συλλέκτη Πάυλου Μπαλογιάννη, σχετικές με την ελληνική εκπαίδευση και την παιδεία.

Το Μουσείο Ελληνικής Παιδείας, φιλοδοξεί να φέρει σε επαφή τον επισκέπτη με τα Ελληνικά Γράμματα και τον Ελληνικό Πολιτισμό, με τρόπο απλό και βιωματικό ώστε να αποτελέσει ένα χώρο πολιτισμού, μάθησης, εκπαίδευσης και επιστήμης.

Παράλληλα με τη μόνιμη συλλογή, στο Μουσείο φιλοξενούνται περιοδικές εκθέσεις, επιστημονικές ημερίδες, διαλέξεις και πολλές άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Τα εκθέματα του Μουσείου αφορούν στην Πρωτοβάθμια - Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό, τους Αρχαίους Έλληνες Συγγραφείς, τα Μετέωρα, τα Παραμύθια, τον Αίσωπο και τα Κατηχητικά Σχολεία.

Στο Μουσείο πραγματοποιούνται Εκπαιδευτικά Προγράμματα με τα εξής θέματα: Η ιστορία της γραφής, Η ιστορία της τυπογραφίας, Το πρώτο έντυπο ελληνικό βιβλίο «Επιτομή των οκτώ του λόγου μερών» του Κωνσταντίνου Λασκάρως, «Αλφαβητάρια»: ιστορική αναδρομή, «Αίσωπος»: βίος - μύθοι,

«Αίσωπος»: εργογραφικά στοιχεία, Μύθοι του Αισώπου, Νεοελληνικός Διαφωτισμός, Μετέωρα, Μετέωρα: γεωλογικός σχηματισμός.

Ιδρυτής του Μουσείου Ελληνικής Παιδείας, είναι ο Συμβολαιογράφος και Συλλέκτης Πάυλος Μπαλογιάννης.

Από νωρίς ήρθε σε επαφή με τα πρώτα «συλλεκτικά κομμάτια», τα σχολικά βιβλία, τα οποία στερήθηκε στα παιδικά του χρόνια, γι' αυτό και μόλις του δόθηκε η δυνατότητα, ξεκίνησε τη συλλογή του. Όταν τον ρωτάνε τι ήταν αυτό που τον οδήγησε να δημιουργήσει αυτή τη συλλογή, απαντά με τρεις λέξεις: Αγάπη - Στέρηση - Περιέργεια.

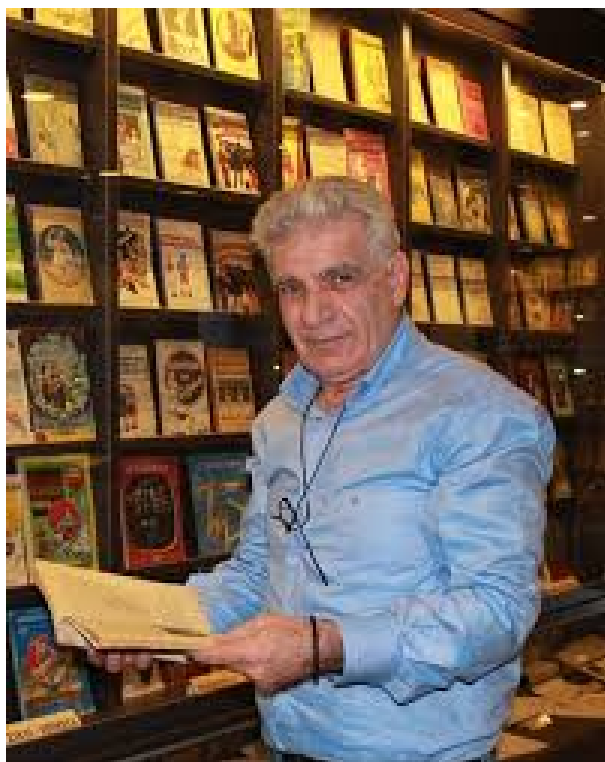

Αγάπη για το βιβλίο, γιατί χωρίς αυτή τίποτε δεν μπορεί να γίνει στη ζωή. Στέρξη, γιατί το βιβλίο το στερήθηκε στα παιδικά του χρόνια και περιέργεια, η οποία τον παρακινούσε συνεχώς να μάθει για την εκπαίδευση, για τα βιβλία και τα αντικείμενα που χρησιμοποιήθηκαν από τους μαθητές παλαιότερων εποχών.

Τα σπουδαιότερα συλλεκτικά βιβλία, τα απέκτησε κυρίως από δημοπρασίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ επισκέφτηκε σχεδόν όλα τα παλαιοπωλεία της Ελλάδος. Σήμερα διαθέτει μια πολύ μεγάλη συλλογή από βιβλία, περιοδικά, κάρτες, έγγραφα, χάρτες, φωτογραφίες, σχολικά αντικείμενα, παραμύθια κλπ.

Στις αρχές του 2015, ίδρυσε εταιρεία με την επωνυμία «Κιβωτός Ελληνικής Παιδείας».

Μεταξύ των σκοπών της εταιρείας, ήταν και η λειτουργία ενός Μουσείου για να στεγάσει μέρος των συλλογών του. Έτσι, από τον Νοέμβριο 2015, ξεκίνησε η λειτουργία του Μουσείου Ελληνικής Παιδείας.

Πάυλος Μπαλογιάννης

Ο Συμβολαιογράφος, Συλλέκτης και ιδρυτής του Μουσείου Ελληνικής Παιδείας Πάυλος Μπαλογιάννης, μίλησε στην Πεμπτουσία για το Μουσείο και τη δημιουργία του.

Πεμπτουσία: Πότε και πώς ξεκινήσατε τη δημιουργία αυτής της συλλογής;
Θυμάστε πιο ήταν το πρώτο σας απόκτημα;

Πάυλος Μπαλογιάννης: Το Μουσείο Ελληνικής Παιδείας, αποτελεί το επιστέγασμα μιας ενασχόλησης, που ξεκίνησε από τα φοιτητικά μου χρόνια στη δεκαετία του '70. Όταν, φοιτητής της Νομικής Αθηνών, άρχισα να συλλέγω τα βιβλία των σχολικών μου χρόνων, υποκινούμενος προφανώς από τον συναισθηματικό δεσμό που αναπτύσσεται - ή τουλάχιστον αναπτυσσόταν «τω καιρώ εκείνω» - μεταξύ μαθητή και σχολικών βιβλίων. Κι ας μην ξεχνάμε, ότι δεν είχε ακόμη γενικευτεί η «δωρεάν παιδεία» και ως εκ τούτου τα βιβλία υπήρξαν αντικείμενα δυσεύρετα και για πολλούς από μας τους μαθητές «αντικείμενα πόθου ανεκπλήρωτου». Χαρακτηριστικά θυμάμαι ότι, όντας φοιτητής, έψαχνα με επιμονή να βρω μια Γεωμετρία της Ε' Τάξης Δημοτικού, την οποία στερήθηκα στο Δημοτικό και την δανειζόμουν από τους συμμαθητές μου για μελέτη στα διαλείμματα!

Πεμπτουσία: Τι θα θέλατε να «πάρουν» οι επισκέπτες του Μουσείου και κυρίως οι νέοι και τα παιδιά φεύγοντας απ' αυτό;

Πάυλος Μπαλογιάννης: Σε μία πρώτη προσέγγιση, οι επισκέπτες του Μουσείου Ελληνικής Παιδείας- ιδιαιτέρως οι μεγαλύτερες ηλικίες- έχουν την ευκαιρία να κάνουν μία κατάδυση στις μνήμες και τις εικόνες των σχολικών τους χρόνων και της παιδικής τους ηλικίας. Και παρακολουθώντας τις ενθουσιώδεις αντιδράσεις των επισκεπτών μας, αυτούς τους πρώτους μήνες λειτουργίας του Μουσείου, μπορώ ανεπιφύλακτα να πω ότι πρόκειται για ένα συγκινητικό και νοσταλγικό ταξίδι.

Αλλά η έκπληξη ήρθε για μένα από τις νεώτερες ηλικίες, οι οποίες πλησιάζουν στην αρχή με μια απλή περιέργεια, που σε λίγη ώρα γίνεται ζωηρό ενδιαφέρον, απρόσμενο πρέπει να ομολογήσω και πέραν των προσδοκιών μου και μετατρέπεται έτσι αυτή η επίσκεψη σε ένα πραγματικό εκπαιδευτικό ταξίδι. Ένα ταξίδι, όπου το σχολείο των γονέων τους, συναντιέται και συγκρίνεται με την σημερινή σχολική τους πραγματικότητα.

Μπορώ μάλιστα να δηλώσω ότι αυτές οι αντιδράσεις, τόσο των μεγαλύτερων όσο και των νεώτερων ηλικιών, είναι ένας από τους λόγους που με ενισχύουν και με στηρίζουν αποφασιστικά στις δυσκολίες αυτού του εγχειρήματος.

Στο Μουσείο Ελληνικής Παιδείας, εκτίθενται σπάνια βιβλία και αντικείμενα από όλο το φάσμα της Ελληνικής Εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων και των Κατηχητικών σχολείων, καθώς και σχολείων πέραν των ορίων της Ελληνικής Επικράτειας (σχολεία της ομογένειας κλπ.). Νομίζω, ότι είναι μια επίσκεψη επιβεβλημένη για κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης, μη εξαιρουμένων και των

Κατηχητικών σχολείων. Από την επίσκεψη αυτή, δεν κερδίζουν μόνο γνώση αλλά και συναίσθημα.

Πεμπτουσία: Τι έχει να μας διδάξει όλους, η ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης;

Πάυλος Μπαλογιάννης: Σήμερα, είναι πλέον εδραία η πεποίθησή μου ότι το Μουσείο Ελληνικής Παιδείας, είναι ένα κομμάτι της συλλογικής μας ταυτότητας και της ιστορικής μας μνήμης, που καλούμαστε όλοι να υπερασπιστούμε και να διασώσουμε από τη λήθη και από τις πανταχόθεν επιθέσεις. Και προς επίρρωσιν, θα δανειστώ μία φράση του Σεφέρη που τονίζει: «Σβήνοντας ένα κομμάτι από το παρελθόν, είναι σαν να σβήνεις και ένα αντίστοιχο κομμάτι από το μέλλον».

Μέσα από αυτό το πανόραμα της Ελληνικής Εκπαίδευσης, ίσως μπορούμε να ανασύρουμε στην επιφάνεια και κάποιες ανθρώπινες αξίες, τις οποίες, μπροστά στον χείμαρρο του εκσυγχρονισμού, είτε περιφρονήσαμε είτε απεμπολήσαμε.

Κατερίνα Χουζούρη